

ESCOLES D'ALTRES MONS

KIM MANRESA

A QUI VA DIRIGIT?

A l'alumnat de primària i secundària que, com a ciutadans de ple dret, tenen, entre altres, i com qualsevol persona adulta, el **dret a l'educació** i a la **participació social**.

Una participació que es concreta en el dret a ser consultats sobre qualsevol tema que els afecti, en aquest cas els processos educatius, i que, alhora, comporta una responsabilitat: la responsabilitat de ser solidaris amb aquelles persones i, especialment, amb els infants d'arreu del món, que no poden gaudir o, si més no, en unes mínimes condicions de qualitat i equitat, del dret a l'educació.

OBJECTIUS

- respectar i aprendre de les diversitats
- valorar la figura d'educadores i educadors i el seu treball d'acompanyament i guiatge al llarg dels processos educatius
- donar valor a l'esforç de l'escola per a introduir el dubte, el pensament crític, generant, així, en cadascun dels escolars, el germen de la curiositat i, per tant, de la investigació.
- crear consciència a l'alumnat del cost econòmic que suposa, per a la societat en el seu conjunt, el garantir un lloc a l'escola.
- fomentar una educació que sigui un compromís de tota la ciutadania, de tota la *tribu*

RECURSOS

A través de la amable mirada de nenes i nens que mostren les imatges -en els seus somriures no s'intueix la duresa del seu entorn- es crea un corrent de sensibilització que ens permet apropar-nos a les realitats i cultures d'arreu del món i a l'educació de les noves generacions.

No es pretén generar cap tipus de sentiment de commiseració, ans el contrari. Es pretén despertar una actitud de solidaritat i de presa de consciència entre els escolars que viuen en els països econòmicament més desenvolupats.

Solidaritat vers les desigualtats socials i les seves causes.

Conscienciació vers a tot allò que l'alumnat dels països desenvolupats disposa, tot i les situacions de crisi que puguin afectar més o menys a les famílies: centres d'educació formal i no formal, biblioteques, transport escolar, centres esportius, espais de joc, centres d'educació en el lleure, equipaments...

Però no solament disposen de tot allò que fa referència a equipaments i sistemes educatius, sinó, també, tot allò que té a veure amb un patrimoni, intangible, de valors que s'han anat conquerint a mesura que es milloraven les democràcies i l'estat del benestar: el reconeixement dels drets dels infants i la implicació de persones, entitats i institucions que vetllen per la seva garantia:

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE L'INFANT

Nacions Unides, el 20 de novembre de 1989

- <http://w110.bcn.cat/fitxers/dretscivils/annexe16.convencideldretsdelsinfants.546.pdf>
- https://ca.wikipedia.org/wiki/Convenci%C3%B3_sobre_els_drets_de_l%27infant

Adjunta al Síndic de Greuges, per a la defensa dels drets dels infants i dels adolescents

- <http://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=121>

DIPUTACIÓ DE BARCELONA I FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI
Els drets de l'Infant

- <http://www.dretsinfant.cat/web/default.aspx>

SAVE THE CHILDREN
Convenció sobre els Drets dels Infants
Versió per a nois i noies de 15 a 18 anys

- http://www.savethechildren.es/docs/Ficheros/264/Convencio_15-18.pdf

DADES

En el món hi ha més de 800 milions d'éssers humans afectats pel que es considera un dels grans mals que arrossega aquest nou mil·lenni: l'analfabetisme.

És un fet que, per causa de la crisi econòmica, no es podrà assolir un dels grans objectius del mil·lenni que afecta directament a l'educació: eradicar, pel 2015, el 50% de l'analfabetisme al món.

El percentatge més alt se situa entre les dones.

- Els informes indiquen que, si la dona arriba a l'escola s'aconsegueix millorar el nivell cultural i econòmic a la seva llar i, per tant, del país, ja que les dones solen ser les transmissores de l'educació als seus fills. Els països que prenen mesures contra la discriminació de la dona es beneficien de millores en la societat, elevant, així, el seu nivell cultural i econòmic.
- <http://www.lavanguardia.com/lacontra/20120222/54258918191/irene-natividad-si-la-mujer-usara-su-poder-de-compra-gobernaria-el-mundo.html>

Segons la **UNESCO**, els diners corresponents a 6 dies del pressupost anual que els països destinen en material armamentístic, cobriria el dèficit dels programes d'**Educació per a tots (EPT)**. Aquest programa assegura l'escolarització de tots els nens i nenes al món.

- **UNESCO**
- **Informe de Seguimiento de la EPT en el Mundo**
  - <http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports/2011-conflict/>
- **Informe de Seguiment de l'EPT en el Món**
  - <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001911/191186CAT.pdf>

A partir d'aquestes dades, els nens i nenes podrien reflexionar sobre els següents punts:

- el món no es limita a allò que observem en l'entorn més immediat.
- la importància de poder compartir amb els demès i construir un nou món tot i les diferències culturals, religioses, idiomàtiques, de costums, etc.
- el valor que té poder comptar amb els mitjans de què disposen, pel seu desenvolupament personal i acadèmic.

- A partir de tenir cobertes les necessitats bàsiques, la felicitat de l'ésser humà no
- necessàriament radica en la possessió de béns materials, sinó del bon ús que fem
- d'això, i suposant la seva falta, també es pot ser feliç. Les societats amb molts
- diners no són necessàriament les més felices.

PROPOSTA PER A TREBALLAR A CLASSE

- El professor/a realitza una explicació o descripció del projecte.
- El professor/a escull una fotografia o més per treballar-la a la classe.
- El professor/a pot escriure un exemple per comentar a la classe.

Es recomana que l'alumnat de primària –cicle inicial i mig- realitzin el treball en grup, mentre que el de cicle superior poden pensar en realitzar un manuscrit individualment, després d'haver treballat la fotografia a la classe.

Cicle inicial i mig:

- entre tots un pensament

Cicles superior:

- petit grup o individual

* * *

NOTA:

Agraïrem a les mestres i als mestres tots aquells suggeriments i aportacions que ens ajudin a millorar l'ús didàctic de l'exposició

IMATGES A COMENTAR DE L' EXPOSICIÓ “ESCOLES D'ALTRES MONS”

Lalibela (Etiòpia)

En aquesta imatge se'ns mostra l'únic alumne que ha estat seleccionat per la comunitat, el qual es convertirà en el dipositari i futur transmissor del coneixement acadèmic.

Río Viejo (Colòmbia)

Sobre la taula hi ha l'aliment bàsic d'aquests alumnes de la ribera del riu Magdalena. És una clara mostra dels nivells d'infranutrició que pateix una àmplia regió d'aquest país.

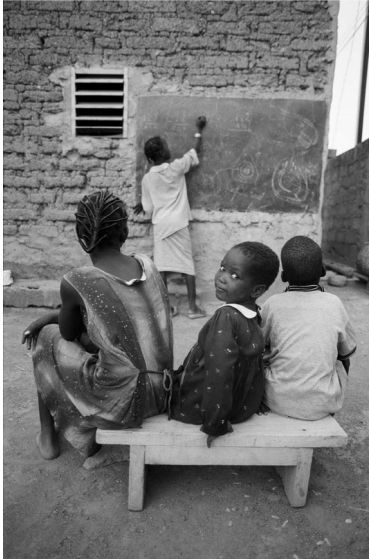
Esquipulas (Nicaragua)

La realitat de moltes famílies en les quals, d'una manera o d'altre, i gairebé de manera natural, és escollit el rol de qui podrà gaudir de l'educació escolar; els altres membres de la família hauran de vetllar pels més petits.

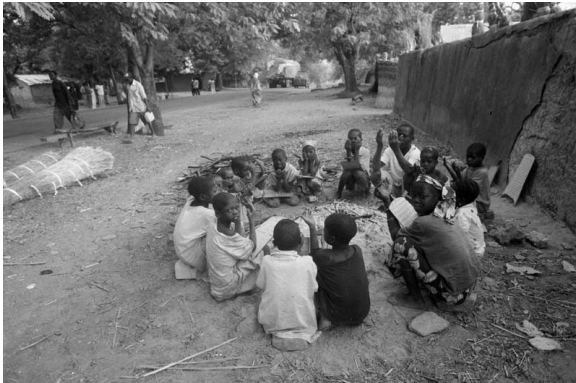
Bahia de Halong (Vietnam)

Aquest petit edifici és el prototipus de l'emplaçament que, en mig de milers d'illes, es destina a escola. A causa de les dificultats de transport existeix una alta taxa d'analfabetisme.

Djene (Mali)

Podem apreciar que en molts llocs la voluntat i el desig d'estudiar estan per sobre de la manca de les condicions adequades per a impartir les classes. En aquest cas comporta una dificultat relacionada amb les adversitats climatològiques, ja que en els dies de pluja o d'excés de calor aquests alumnes veuran frustrades les seves ganes d'aprendre.

Morua (Camerun)

La manca de llibres fa que la majoria d'aquests nens hagin d'imaginar un llibre.

Mitrovica (Serbia)

Fills de pares enfrontats en la guerra, ens recorden la importància de l'amistat per sobre de les diferències de tipus cultural o religiós.

Manila (Filipines)

Res fa pensar que darrere d'aquest somriure s'amaga la dura realitat: l'escola està ubicada dins del femer més gran del món; això converteix l'espai en un lloc totalment insalubre i per tant, en un focus de propagació de malalties.

Porto Alegre (Brasil)

La fraternitat és un valor inestimable en el procés de aprenentatge.

Ouagadougou (Burkina Faso)

L'Àfrica és sens dubte el continent més colpejat per les guerres, la fam i les malalties. També s'hi concentra el major nombre d'analfabets del món. Un món que, com mostra la fotografia, desitgen abastar entre tots.

Copán (Hondures)

Darrere d'aquesta mirada s'amaguen la desnutrició i la desesperació, dos elements que limiten la capacitat de concentració i, per tant, d'aprenentatge. Això, demostra que no és suficient l'assistència a un centre escolar si no va acompanyada d'una mínima garantia de les condicions de vida.

Atlitán (Guatemala)

Aquesta és la biblioteca. Únic recolzament amb què compten els estudiants de l'escola per a completar la seva formació.

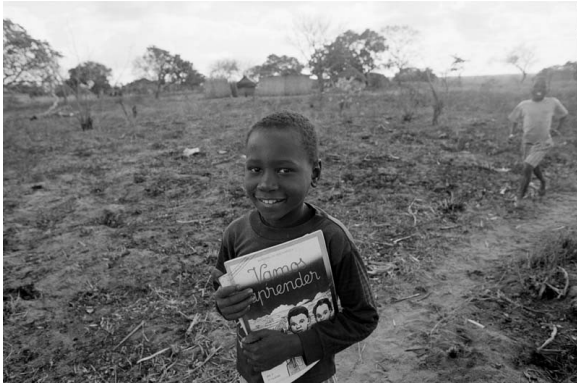
Ahuachapán (El Salvador)

Sovint, a l'escoles d'aquests països, els estudiants reben part de la seva base nutritiva a través de programes de solidaritat. Aquesta fotografia constata que l'assistència a l'escola de molts alumnes és motivada per aquest fet. Probablement, aquesta és la seva única font d'alimentació.

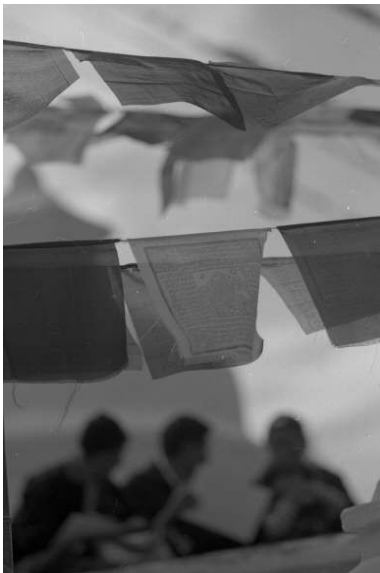
Rhamala (Palestina)

Els desastres de la guerra. La fotografia ens mostra una escola devastada, on en lloc de la taula del professor i els pupitres dels alumnes, reposa l'esquelet d'un tanc. Una realitat que fa que acceptin les màquines de la mort com una part indestriable de l'escenari de la seva vida.

Maputo (Moçambic)

Com molts d'altres, aquest nen recorre cada dia un total de 10 quilòmetres per a assistir a l'escola. Com si es tractes d'un tresor (potser l'únic), ell abraça el llibre.

Swayambhu (Nepal)

Està escrit en la tradició oriental, penjar al vent els pensaments que altres poden fer seus. La cultura com a bé comú.